

Beste natuurvrienden,

wat een nazomer beleven we... temperaturen rond de 20 graden, af en toe een flinke bui om alles voldoende water te geven, geen woeste najaarsstormen. Niet alleen wandelaars en natuurliefhebbers vinden dit super, ook Moeder Natuur lijkt haar tweede adem te vinden na een veel te droge zomer. Daar profiteren we graag van mee en daarom wandelden op **zondag 23 oktober** maar liefst **28 NVO-ers** (13 AM en 16 PM) helemaal

rond de **Roksempot**. Helaas niet erg veel vogelsoorten maar dat maakten de vele paddenstoelen en de nog bloeiende planten ruimschoots goed.

De grote en vooral erg diepe Roksempot ontstond bij het aanleg van de autosnelweg tussen Jabbeke en Veurne vanaf 1973. Daarbij ging helaas één van de laatste grote stukken historisch binnenduin verloren. Maar de plas biedt dan weer andere mogelijkheden voor de natuur en vooral na het aanleggen van de boomsingel vanaf 1987 (aanplant

van meer dan 15.000 bomen en struiken) is het een toevluchtsoord voor heel veel water- en zangvogels. Door de afwisseling aan biotopen vind je er ook veel planten- en paddenstoelensoorten.

Qua waarnemingen waren het weer de paddenstoelen (en dus niet de vogels) die met de mooiste pluimen gingen lopen. Alhoewel... de zingende Roodborstjes deden hun best om zo goed mogelijk in beeld te komen en de Bruine kiekendief die ruzie had met twee Zwarte kraaien konden we ook een hele tijd bekijken. Jaja, die (recent) aangeschafte verrekijker kwam weer heel goed van pas.

Enkele deelnemers verdienden een (speeksel)medaille vanwege een wel erg dappere daad... het proeven van een

Grote stinkzwam. Je zou het niet meteen denken maar als ze nog in hun duivelsei zitten kun je de witte gedeelten eten, het smaakt naar Bloemkool en heeft ook dezelfde structuur. De "gelei" (door sommigen huiverend "prut" genoemd) is trouwens een prima smeerseltje tegen droge huid. Dat laatste werd met iets groter enthousiasme uitgetest (maar daarvoor dus geen medaille).

Ook de nabespreking was weer een speciale. Deze keer werden we zeer gastvrij ontvangen in Groei, een vormingscentrum waar het ook goed zitten is voor een teusje en een hapje. 's Morgens met zijn allen in het salon rond de kachel en met de namiddagploeg op het grote terras genietend van het lekkere weer.

Metten is weten... en daarbij tellen we elk kalenderjaar opnieuw de soorten die we te zien krijgen en met zekerheid kunnen benoemen. Na zeventien activiteiten in 2022 vinkten we reeds **607 verschillende soorten** af. Sedert de

NVO-start begin 2017 zijn dat al **1148 soorten** geworden, daarvan werden tot nu toe zo'n **1023 verschillende soorten** met foto en wat uitleg in de verslagjes besproken. Je kunt alles nog eens bekijken en nalezen in samenvattende excel-bestanden via deze link : <https://nvosite.com/bestanden/> . Je kunt op onze site ook alle vorige verslagjes vinden : <https://nvosite.com/archief/>

Natuurwaarnemingen zijn soms vluchtig en vervagen helaas weer snel. Gelukkig zorgen onze hoffotografen heel vaak voor mooie foto's (tijdens de wandeling gemaakt zeg, dat is straf) en zo vind je op het einde van het verslag opnieuw 11 extra foto-pagina's (bedankt Natacha, Annemie, Dirk, Rene en Willy).

Ondanks de (zeer) hoge temperaturen komt de herfstverkleuring van bomen en struiken nu goed op gang. Die hangt namelijk niet enkel af van de temperatuur maar ook van hoe lang het per dag licht blijft.

Wilde kardinaalsmuts combineert zijn roze vruchten (met inwendig oranje bessen) met knalrode herfstbladeren. De bessen zijn eetbaar voor vogels maar niet voor ons. (foto: waarnemingen.be)

"Zo'n loepje... is dat handig tijdens een wandeling?" Noodzakelijk is het zeker niet maar als je er eentje hebt gaat toch een verbazende nieuwe wereld voor je open. Hier zie je dat het erg kleine bloemhoofdje van **Harig knopkruid** duidelijk gevormd wordt door meerdere nog kleinere bloemetjes, dus een soort uit de samengesteldbloemigen-familie. (foto: waarnemingen.be)

Het hoeft je niet te verbazen dat vogelkijken een erg populaire hobby is (geworden). Want ze blijven je verbazen, zeker als je ze (met veel geduld) van wat dichtbij te zien krijgt. Van ver is een mannetje **Kuifeend** een zwart-witte vogel maar dichtbij... die kuif, die blauwe snavel, dat gele oog... amai, mooi... (foto: waarnemingen.be)

Ook het egaal-grijze mannetje **Krakeend** wordt mooier naarmate je er dichterbij kan komen (of naarmate je een sterkere verrekijker, telescoop of telelens hebt). De borst en buik zijn helemaal niet vlak grijs maar gepareld of geschubd. Let ook eens op de goudbruine siervaren op de rug. (foto: inaturalist.nz)

De herfst zou niet compleet zijn zonder een **Vliegenzwam**, dé paddenstoel die we allemaal wel kennen want we zongen er liedjes over in de kleuterklas. Nee, kabouter Pinnemuts hebben we niet gezien. Stel je voor, dat zou super zijn, de allereerste waarneming ooit van Homo cabouteriensis. (foto: naturalis.nl)

"En is dat dan eetbaar?" hoeveel keer hebben natuurgidsen deze vraag al gehoord tijdens een paddenstoelenwandeling? Er zijn wel een paar soorten die eetbaar én (niet onbelangrijk) ook lekker zijn maar... je zult je maar eens vergissen en deze **Groene knolamaniet** opsmikkelen. Het wordt je laatste natuurmaaltijd want ze zijn dodelijk giftig. (foto: waarnemingen.be)

"Aha", hoor ik je triomfantelijk uitroepen, "die ken ik, dat is toch die met al die stekkers... euh... Gaspeldoorn". Close but no cigar, want het is een zustersoort die veel kleiner blijft en superzeldzaam is. In principe wordt enkel de wetenschappelijke naam **Ulex minor** gebruikt maar Dwerggaspeldoorn zou ook wel kunnen. (foto: waarnemingen.be)

In nogal wat soortnamen vind je als eerste deel "gewone". Het kan er op wijzen dat de soort veel voorkomt (of vroeger veel voorkwam). Of het is omdat de soort kenmerkend is voor een groep van soorten die samen een "geslacht" (of genus) vormen. Maar ondanks die naam heeft deze **Gewone spurrie** toch wel supermooie bloemtjes. (foto: jardinage.lemonde.fr)

Als we een grote roofvogel in de lucht zien dan denken we al vlug aan Buizerd. Maar als de vleugels en staart niet breed maar smal zijn dan zie je waarschijnlijk een Kiekendief. Deze keer tonen we een mannetje **Bruine kiekendief**, te herkennen aan de zwarte vleugeltoppen. (foto: veluwezoominbeeld.nl)

Ondanks hun kleine afmetingen kunnen zangvogels flink veel geluid produceren. Dat geldt zeker ook voor de **Roodborst** die op enkele vlakken een uitzondering is. Zo zingen bij deze soort ook de vrouwtjes. Ze, mannetjes en vrouwtje dus, blijven ook zingen tijdens de herfst en de winter om hun territorium te verdedigen. (foto: naturetoday.com)

Al die vormen, al die kenmerken, al die namen... een mens zou er licht wanhopig van worden. Want eenmaal je met veel moeite de juiste soortnaam hebt gevonden (of dat hoop je toch) blijft het nog maar de vraag of je volgende herfst bijvoorbeeld deze **Vaalpaarse schijnridderzwam** opnieuw herkent en daarna correct zal kunnen benoemen. (foto: JaVa)

Gelukkig is er hier en daar wel een soort die specifieke kenmerken heeft zodat het wat gemakkelijker wordt. Aan de hoed van deze paddenstoel hangen velumresten die we franjes noemen. En op de plaatjes zitten kleine zwarte vlekjes die ingedroogde druppeltjes (of "traantjes") zijn. Je raadt het al, het is de **Franjevlekplaat**. (foto: waarnemingen.be)

Deze activiteit gemist??? Geen probleem!!!

Er staat al een nieuwe activiteit op het programma want op **zondag 13 november** wandelen we door **'t Bosje** (Maria-Hendrikapark) op zoek naar paddenstoelen en andere herfstverschijnselen. De info-mail valt op maandag 7 november in je mailbox. Meer info over de eerstvolgende activiteiten vind je hieronder.

Vriendelijke groeten en tot binnenkort

Jan Vanhoutte

Wandelingen in de nabije toekomst :

Sinds begin 2017 organiseert **NVO** elke maand 2 natuuractiviteiten.

NVO staat voor **NatuurVrienden Oostende** en verenigt op een vrijblijvende manier mensen die samen van natuur willen genieten.

De 2^e zondag van elke maand verkennen we een stukje Oostendse natuur. De 4^e zondag van elke maand zoeken we het, carpool-gewijs, wat verderop. Op deze manier bezoeken we, over 3 jaar gespreid, **meer dan 60 verschillende locaties**.

ALLE activiteiten zijn steeds gratis.

Na elke activiteit wordt een verslagje doorgemailed naar alle deelnemers.

Enkele dagen voor de volgende activiteit wordt een klein info-mailtje verstuurd.

Er werd ook een site opgestart waarop alle verslagjes en wat extra info over NVO terug te vinden zijn.

<https://nvosite.com/>

Volgende NVO-activiteiten (steeds keuze tussen ochtend- en namiddagwandeling) :

- **zondag 13 november** : paddenstoelenwandeling in **'t Bosje**
Start : 09u00 en 14u00 aan de randparking thv de Velodroom / iependreef / Oostende
- **Zondag 27 november** : paddenstoelenwandeling in **Beisbroek** (Varsenare)
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zaterdag 10 december** : winterwandeling op het **Klein strand** van Oostende
Start : 09u00 en 14u00 aan het Zeeliedenmonument / Zeeheldenplein / Oostende
- **zondag 18 december** : vogels kijken op de kleiputten van **Stuivekenskerke**
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende
- **zondag 15 januari** : driedubbel **jaaroverzicht** en (enkele) uitwaaiwandeling langs de **Spuikom**
Start : 13u45 in ontmoetingscentrum De Ballon / Mansveldstraat 9 / Oostende
Maar vanaf 09u00 zijn er ook al heel wat infomomenten te beleven.
- **Zondag 29 januari** : vogels kijken aan de **IJzermonding** (Nieuwpoort)
Start : 08u30 en 13u30 op de carpoolparking tegenover het kerkhof / Stuiverstraat 424 / Oostende

Weer of geen weer, er wordt **altijd** op de voorziene plaats en (stipt) op het voorziene uur gestart

Wie deze mails liever niet meer ontvangt kan zich uit de bestemmelingenlijst laten schrappen door een klein mailtje terug te sturen.

Je kunt me steeds bereiken via mail op jan.vanhoutte65@gmail.com

(ook opmerkingen, vragen, verbeteringen, voorstellen... zijn steeds meer dan welkom via mail)

foto : NaGy

foto : NaGy

Korte inleiding op de parking en dan hop... de natuur in.
Opvallend weinig vogels dit najaar maar dan wel weer
opvallend veel paddenstoelen.

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : RenYp

foto : AnBra

Wat een topjaar voor zwammen. De vermelde soortnamen zijn eerder een vermoeden dan zekerheid. Linksboven beginnend en met de klok mee:

- **Glimmerinktzwammen** gezellig samen op een kluitje
- op schapenmest ook wel wat soorten waaronder deze **Franjevlekplaten**
- soortnamen zijn vaak beschrijvend, dit is de **Vaalpaarse schijnridderzwam**
- en deze is kleiner maar nog paarser... **Elfenschermpje** misschien?
- de **Glimmerinktzwammen** in close-up, vreemde maar mooie structuren
- ook op mest stonden **Hazenpootjes** die bij de inktzwammen horen.

foto : AnBra

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : NaGy

Aan paddenstoelen werden (en worden) magische en vooral duivelse krachten toegeschreven dus als gids neem je het zekere voor het onzekere:

- je maakt theatrale en bezwerende gebaren zodat de inktzwammen je niet bevleken
- je aait, tijdens het (onbewust) neuriën van een liedje, de schijnridder in slaap zodat hij je niet naar de keel vliegt
- je houdt de beurszwam binnenstebuiten vast zodat hij je portefeuille niet kan pieken
- of je blijft veilig achter de draad zodat de hazenpootjes je niet kunnen bespringen

foto : NaGy

foto : NaGy

Dan heb je heel de dag zo je best gedaan en ben je zo voorzichtig geweest... en wat doe je dan helemaal op het laatste? Samen met de (meest dappere) NVO-ers proeven van een duivelsei, ja echt erin bijten en nog doorslikken ook... Het mag gezegd worden, tijdens de nabespreking was hier en daar satanisch gelach te horen (al kan dat ook door het nuttigen van enen picon geweest zijn natuurlijk)

foto : AnBra

foto : AnBra

foto : DiNo

foto : AnBra

foto : DiNo

foto : RenYp

Linksboven beginnend en met de klok mee:

- kleurspektakel bij de **Wilde kamperfoelie**
- zandgrond? Ja hoor want dit is **Teunisbloem** (spec.)
- de bloeivorm van **Vlasbekje** is verrassend als je weet dat de plant tot de weegbreefamilie behoort
- ook **Brem** is een echte zandspecialist
- ook heel veel kleur, zowel de bessen als de bladeren, bij de **Gelderse roos**, een aanrader voor in de tuin
- planten die de wind gebruiken voor de bestuiving bloeien meestal erg vroeg en daarom zie je bij deze **Hazelaar** de katjes al klaar hangen voor volgend jaar

foto : LuVer

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : DiNo

Oei!... Regenjasjes???... Tja, het heeft 's morgens 2 keer 5 minuutjes geregend. Daar kunnen we wel mee leven hoor. (NVO-ers zien nie va suker hee) Maar wie in deze oktobermaand over het weer durft klagen moet toch maar eens een cursusje positivisme gaan volgen. Of het warme weer dan wel zo goed is voor de natuur is een andere vraag. (kwestie van niet té positief te worden nietwaar)

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : NaGy

foto : DiNo

foto : LuVer

foto : DiNo

foto : AnBra

foto : LuVer

foto : RenYp

We zwammen nog een pagina vol. Gelukkig worden de herkennings-apps steeds beter in het determineren van paddenstoelen en bieden zo wat ondersteuning. Linksboven beginnend en met de klok mee:

- **Rimpelende melkzwammetjes?**
- dit zijn al wat bejaarde exemplaren van de **Sombere honingzwam**.
- één van de vele wilde **Champignon**-soorten, deze is nog erg vers
- deze **Vliegenzwam** is nog verser want de hoed is nog volledig dicht
- Hetzelfde geldt voor deze jonge **Geschubde inktzwam**.
- tja er zijn veel soorten die sterk op elkaar lijken maar dit is wellicht de **Knolparasolzwam**

foto : WilDu

foto : LuVer

foto : WilDu

Verrassend (echt) veel volk voor de namiddagploeg. Na het wegpinken van een traantje bij zoveel enthousiasme begonnen we aan ons toertje rond de Roksempuut. Nee, niet alle paddenstoelen sneuvelen tijdens de ochtendsessie dus er viel nog veel te zien.

foto : AnBra

foto : AnBra

foto : AnBra

We zagen weinig dieren deze keer maar één pagina vullen moet nog wel lukken. Linksboven beginnend en dan met de klok mee:

- we kregen verschillende keren zingende **Roodborstjes** van heel dichtbij te zien. Duidelijk vogels die mensen gewoon zijn.
- 2 plooiwingswespen op bloeiende **Klimop**. Als het echt moet dan gaan we voor **Duitse wesp** op de bovenste foto en voor een mannetje **Gewone wesp** op de onderste foto.
- een **Strontvlieg** (spec.) op **Vlasbekje**
- 2 mannetjes en 1 vrouwtje **Krakeend**
- 3 mannetjes **Slobeend** die van heel ver herkenbaar zijn aan hun lange, brede snavel waarmee ze hun eten op-slob-beren

foto : AnBra

foto : LuVer

foto : AnBra

foto : WilDu

foto : AnBra

foto : AnBra

Het is als gids niet altijd gemakkelijk om de aandacht van de groep vast te houden. Maar het is natuurlijk geen schooluitstap en sociaal gekeuvel is zeker een belangrijk onderdeel van een NVO-wandeling.

We eindigen de dag met het fameuze duivelsei van een **Grote stinkzwam**. Er wordt (heel voorzichtig) geproefd terwijl onze jongste deelnemer naar het halve duivelsei op zijn hand kijkt alsof het iets buitenaards is. Tja, die glibberige slijm massa ziet er nu ook niet meteen echt appetijtelijk uit.

foto : RenYp

foto : DiNo

foto : AnBra

foto : DiNo

foto : DiNo

foto : DiNo

We vallen hier en daar wat in herhaling maar net die herhaling helpt je de soortnamen te memoriseren.

Linksboven beginnend en met de klok mee:

- Onbereikbaar (leve de telelens) ver in een weiland stonden een drietal **Grote parasolzwammen**

- De stippen van een **Vliegenzwam** kunnen door de regen (gedeeltelijk) verdwijnen.

- Kleine paddenstoeltjes hebben soms verrassend lange namen zoals deze **Oranjerode stropharia**

- De één eet graag frietjes, de ander graag spruitjes... maar nogal wat zwammen zijn verzot op mest, zoals deze **Hazenpootjes** op schapenmest.

- Ook deze **Franjevlekplaten** staan te genieten van hun voedzame ondergrond (elk zijn meug nietwaar).

- Hoeveel soortnamen beginnen er niet met "Gewone"? Het slaat op niet veel en zorgt voor verwarring, net zoals de adjectieven "Wilde", "Kleine" en "Grote". Maar soijt, het is wat het is en dit zijn dus **Gewone beurszwammen**.

Niet alleen met onze wandelingen maar ook met onze nabesprekingen belanden we wel eens op verrassende locaties. Zowel binnen in de "salong" als buiten op den terras was het heel aangenaam zitten. Wie rond de Roksempuut wandelt en een sanitaire stop wil inlassen of wat dorst of een hongertje voelt opkomen zal in cafetaria "Groei" zeker zijn ding vinden. Helaas deze keer geen foto's van de namiddagbespreking. En wie in de voormiddag alle foto's maakt moet handig gebruik maken van een aanwezige spiegel om ook eens in beeld te komen.

